

a on porten a ròssec les ròsses mortes (Tor de V. Ferrera, 1932). D'altra banda pot passar a l'objecte, a Osona mateix: *un rōsak* 'un tiràs, carràs de ròssec' (Muntanyola, 1936); *rōsek* 'xarxa per pescar a ròssec en rius o estanys' Esterri de Cardós (1934). A Menorca pren el sentit «la part més xereca d'un conjunt de coses»: Moll, Ciutadella, *MiscAlcover*, 456; *rōsseg*: rezago; reste, résidu», Febr-Card. Distingit per l'accent de *rosség* «l'action de traîner» (id.).

En parlar val. i arag. *rōssec* apareix mutilat, sense la -c: la fusta de barranquejar «se extraía a *rōbte*» a Plan de Gistau (1965). «Anar a *rōsa*» per 'anar a la deriva' diuen a l'Albufera de les masses de canyar i fang que s'emporta el corrent a través del gran estany («és una flota que va a *rōsa*» Palmar (1962)). Per a la versemblança que també vagi passar al gallec, alterat en la forma *ronsel* 'deixant o aigües d'una nau', veg. DECH v, 48a43-53.

Rōsseg 'cua de vestit de dona' s'havia usat en el Ross., on el mot apareix dues vegades en un «ordonament de les *rossegues* dels vestirs de les dones» de 1310, i un altre cop el 1419 (*InuLC*); avui resta en l'ús val. (Valor-Giner, 1950-55) i ja el registrava CRos «faldes que arrastra detrás de la basquiña» (CRos, *Dicc.*, p. 37, «amb o oberta» i Sanelo, 124r2, E 50r1, 54r1).

Rossegant adj. es deia de les robes que formaven cua rossegadissa: «lo rey hermità isqué de una cambra e entrà en lo consell, molt bé abillat de roba de brocat *rossegant*, ab lo mantell de carmesí ---», JoMartorell (Ag. I, 82); i en aquesta forma ens el manllèva el cast. clàssic: «una figura vestida de una ropa de las que llaman *rozagantes*, hasta los pies», Cervantes (*Quixote* II, xxxv, *ClCast* VI, 325), «en atavíos *rozagantes* para que mejor representasen --- la autoridad --- de presidentes» en l'*Alfarche* del val. Martí, 1605 (Rivad. III, 389b), i ulteriorment al port. *roçagante* [S. XVII, Moraes]; manlleu denunciat així mateix per la imitació del cat. or. -æg- com a -ag-; altrament la imitació del nostre verb, en la forma *rocegar* 'rossegar-se', va estar de moda en el cast. del S. xv (Mq. de Santillana, Gómez Manrique, Gonz. del Castillo, veg. Cuervo, *Obr. Inéd.*, 390, i *DHistAcad.*, s. v. *calada*); des de la roba de ròssec el mot va passar en cast. a tot vestit luxós, i en fi s'aplicà a les persones gallardes, mj. segle XVII (DECH v, 48b15s.). *Rossegança*

Rossegat (vent *rossegat*, BDC II, 95). *Rosseg*, principalment en una locució adv. *a rossegues* 'a rossegons': «De bon grat l'hi acompanyarà la seva guàrdia del Sastret, y si per forsa, l'hi portaré jo mateix, anc que sigui a *rossegues*», MrnVayreda (*Sang Nova* v, ix, 416); *Rossegada* *Rossegadis*: així en ús comú, i especialment a Men.: «¿Vols que et canti una cansó / que han duita nova d'Eivissa, / d'una post *rossegadissa*, / amb un *rossegadissó?*», Camps Merc. (*Folk. Men* I, 107). *Rossegador*; «*rossegadora*: arrastradera» eiv. (PzCabr.). *Rossegadura*

Rossegall [1420; Bna. 1706, *DAG*]; «nom de l'estimball de troncs a Mall.» (*CostiManc.* I, § 628). Però també és del Princ.: *r. o r. de troncs*: «seguireu un

rūsogái que ---» Santa Pau (1934); Krüger, BDC xxii, 200; d'altra banda hi ha la *pesca al rossegall*, BDC xiv, 60, 52. A part de Mall. ho alteren per metàtesi en *rogossar* (Sineu, *AlcM*), i amb derivació regressiva *regosso* 'canyet' a l'Alta Ribag. (BDC vi, 21). *Rossegallar* pall. 'portar la fusta al riu, per enraiar-la', BDC xxii, 200. *Rossegallera* mall. 'camí rudimentari per a transport de la fusta' mall. (*AlcM*); però el que hi he sentit (pron. *sə rōsəgə'érə, unə r-*) és en el sentit 'gran rastre que va deixar un penyal després de la serra, en caure rostos avall' (Buhvola, 1943); i com a nom propi d'unà canal que baixa de la Mola a Banyalbufar (1964).

A *rossegons*: *anar a ~* Belv. (cites d'escr. Renaix. en *DAG*, i *AlcM*); «no així, però, 'ls superbos tan e pressa 'n sortian, / per la gran revinguda del mar agombolats, / cap endintre a recules y a *rossegons*, fugian, / ells ab ells, ab la boga y armes, aparellats», *Atl.* de 1867 (ix, 2c). *Rosseguentes* (i encreuant-se amb aquell: *a rossegontes*). *Rosseguera* (*DAG*). *Rosseguet*.

Arrossegador. *Arrossegadora*. *Arrossegall* *Arrossegós* *Arrosseguivól*.

ROSSOLAR, mot de data moderna, només cat., i poc estès en les terres cat., que probablement no és més que el resultat d'un encreuament entre *rossegar-se* i *rodolar*. No registrat fins a Lab. (1840), que en dóna una equivalència defectuosa («recular, rellicscar»), millorada en l'ed. 1864 en afegir-li «rodolar». Freqüent en Verdàguer: «Desfent-se, 'l mur de pedra, de soca a arrel tremola, / com faig, rey de la selva, de destrál fèrria als pics: / ab aspre terratrèmol qualche merlet *rossola*, / mentre enrunant-se cruixen sos fonaments antics», *Atl.* VIII, 12d (no en l'esborrall de 1867). «Algunes, per lliseres de neu y herba, *rossolan*, / fins que, de joyes plena sa falda, s'enarbolan», *Canigó* VI, estr. 23, v. 4.

Trobant el conte Guifre el seu nebot Gentil dalt dels cims del Canigó tocant l'arpa, encisat per la Fada: «A la primera empenta que li dóna, / lo capbuça y rebat per l'estimball / --- / l'arpa rodola ab ell, de timba en timba, / --- / Com un arbre ufanós que en sa florida / arrenca en la cinglera un terbolí, / Gentil, des d'allí dalt, va sense vida / *rossolant* a la plana de Cadí», *Can.* VII, v. 460. El sentit del mot és doncs ben semblant, alhora, al de *rossegar-se* i al de *rodolar*; amb certa diferència de matisos: l'arpa *rodola*, cau donant voltes, els troncs els rosseguen amb aspre frec muntanya avall, el cos humà ha caigut com l'arpa però rossegant com els troncs.

És un mot peculiar de la meitat Nord del cat. or., del Montseny enllà, no usual a Bna. ni a Migjorn del Llobregat.² Coromines se l'anotava en la seva vida juvenil a l'Alt Empordà: «*rossolar*: rodolar, rellicscar» (Llers, 1898): li havien parlat, i així ho apunta, de «La Pedra *rossolanta* de la Mare de Déu del Mont», segurament per la tradició de les noies casadores, que si tenen la gosadia de llançar-s'hi *rossolant*, és que hi haurà boda dins l'any: l'episodi que conta Pous i Pagès en *Jordi Friginals*. És al costat de la gran masada